

Dvostruka funkcija države

Errico Malatesta

1897.

Čemu služi država?

Evo čemu:

Seljaci Emilije,¹ umorni od životarenja poput stoke, prosvijetljeni socijalističkom idejom koja je počela među njih prodirati, zahtijevaju promjene, i, u nemoći da ih dobiju od svojih pohlepnih i slijepih gospodara, počinju štrajk. To je čak iz pravne perspektive njihovo sveto pravo.

Vlast, vjerna svojoj dužnosti obrane buržoazije, zakonima ili mimo njih, spremno se žuri onemogućiti, ako može, radništvo da ostvari svoja prava. Deset tisuća vojnika okupira spomenute zemlje, konjica juri selima, pješadija stoji na sastancima štrajkaša kako bi ih zastrašila i, po potrebi, puca i ubija. To je već radila. Policija pokazuje svu svoju zlobu te zlostavlja, provocira, vrijeđa, batina i hapsi. Prefekti raspuštaju udruženja, zatvaraju zadruge, naređuju premetačine i hapšenja. Sudstvo je spremno na procesuiranje i osuđivanje.

Sva je snaga države u službi posjednika. Kad bi to bilo moguće, vlada bi poslala vojnike da obave posao seljaka, samo da gospodare liši nelagode pregovaranja sa slobodnim radništvom. Već je u Cremoni² poslala pješadiju da muze krave, a u drugim ih je prilikama tjerala da rade posao pekara dok su oni štrajkali.

Nema sumnje da je država branitelj, agent i sluga posjedničke klase.

Pogledajmo, s druge strane, skandale koji se danas razotkrivaju u sferi vlasti.

S Crispijem³ ili s Rudinijem⁴, s lopovima ili s *gospodom*, sve se vrti oko otimanja javnoga novca, oko *pomaganja* prijateljima i rodbini, zlorabljenja moći, kompromitiranja pravde, oko međusobnoga podržavanja i šticećenja. Pa kad se neki naivac ili nezadovoljnik ogorči i pobuni, odgovore mu da je tako bilo pod svim vladama.

Zaista je uvijek bilo tako, i bit će uvijek dok god postoji netko tko ima pravo i silu da nametne narodu svoju volju, svoje interese i interese svoje koterije.

To ne znači samo braniti buržoaziju. Dapače, ponekad se ide izravno protiv buržujskih interesa.

Jer država, osim što je branitelj vladajuće klase, i sama tvori klasu s vlastitim interesima i strastima.

Kad država, odnosno vlada, ne pomaže posjednicima da tlače i potkradaju narod, onda ga ona sama tlači i potkrada.

Kad pomislimo da ima toliko njih koji je žele popraviti samo tako što će joj promijeniti ime.

¹ Regija Emilia-Romagna na sjeveru Italije.

² Cremona, grad i općina u regiji Lombardija na sjeveru Italije.

³ Francesco Crispi (1818. – 1901.), političar s brojnim funkcijama u Kraljevini Italiji. Premijer u četiri mandata (od 1887., 1889., 1893. i od 1894.), poznat po nizu socijalnih politika, ali i po progonima anarhista i socijalista, kao i po rastrošnoj kolonijalnoj politici u Africi. Sudionik skandala rimske banke (Scandalo della Banca Romana, 1892. – 1894.) u kojemu su razotkrivene brojne zloupotrebe banke koje su počinili članovi vlade i plemstva. Posljedice za Crispija bile su minimalne, te je, nakon skandala, već 1893. vraćen na poziciju premijera.

⁴ Antonio Starabba, markiz di Rudinì, poznat kao Di Rudinì (1839. – 1908.), talijanski plemić i političar, na funkciji premijera Kraljevine Italije između dva mandata Francesca Crispija, od 1891. do 1892.

Anarhistička biblioteka
Anti-Copyright

Errico Malatesta
Dvostruka funkcija države
1897.

L'Agitazione (Ancona) 1, br. 19 (16. srpnja 1897.)
Prevela i uredila: Mia Gonan. Preuzeto iz: Errico Malatesta, *Ni demokrati ni diktatori*. Odabrani
spisi 1884.- 1930. DAF, Zagreb 2022.

anarhisticka-biblioteka.net